

صاحب امتیازی :

شمس‌الدین زاده قاپلی

امیر علمی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده‌سندۀ دائره مخصوصه در .

مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه‌سی هر پرده

۲۰ یارده در .

۴ رمضان ۱۳۲۸

شرائط اشتراك :

سنه‌لیکی ۳۰ ، آلتی آیانی

۲۰ غروردر

مالک اجتنیه ایچون :

سنه‌لیکی ۱۰ آلتی آیانی ۶ فراقدر . اعلانات

ایچون اداره مأموری محمدذهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۸ ایلول افرنجی

۱۹۱۰

۲۶ اغستوس ۱۳۳۶

وَلَا تُخْزِي عَيْنَاكَ وَأَلْفُ مَا قَدْ مَلَكَ

آن مجتبیان در خصوص ترقی خواهی و ایقاع اهل اسلام و دعوت نمود نشانی بر شاه راه علم و عرفان پیش نهاد خود نموده اند انکار عینشود.

الحق این ارشادات معینده و سستی و کوشش نواقعا آن مجاهدین کرام بر ذمه هر فردی از افراد ملت اسلام لازم و اجاباست، مگر چیزی که موجب افکار و اندیشه مال ملت بخاره خطه هجرای بیکی افغانستان گردیده است. که درین عصر ترقی حصر بعضاً تقریر و بیان که در باب دعوت نمودن الی دارالسلام هیئت اجتماعی ملل و اقوام اسلام در مطبوعات دولت علیه عثمانی بنظر برخورد مع التأسف اسم خطه افغانستان ویا در باب بقض اسرار و امنای دولت آن قطعاً ذکر نکشته ایا از چه سبب خواهد بود؟ زیرا: در بعضی مقاله های روز نامه جات و خصوصاً در مقاله (مقام خلافت عظمای) و ثابت نمودن حقوق اولی الامر و اطاعت آنرا بر ذمه عموم اهل اسلام که در مقابل ملل یورپ درج گردیده بود، با مقاله سیاسی که در خصوص عهد شکنی و بی بیانی دولت پرمکر انگریز بعد از مقاله مقام خلافت در نامه برگزیده مسطور بود از فاس - تافقاس (حکمت) - از جاوا - نامالایا و از مصر تا مرا کس و از هند تا سند انچه که ملل متفرقه و حکومت حاکمه، و محکومه اسلامیه بودند در تحت ندای اتحاد عمومی و مربوطیت و مطابعت بمقام خلافت آورده شده بود، بدون ازین اسم خطه هجرای افغانستان و حکومت آن - بنابر آن لازم گردید که ملت افغان حقوق اخوت و مساوات مشروعه خود را از خدمت مجاهدین کرام استفسار نماید که ایا از چه سبب ملت افغان از هیئت اجتماعی اسلامی و اتحاد ملتی از قائم افتاده و محرم بوده باشند هرگاه این تقریرات و مقاله جات در دوره مشؤمه استبداد و دولت علیه عثمانی می بود. ممکن داشت که ارباب بصیرت ملت افغان حل براسارت افکار صاحبان سخن ویا سبب بی صانوسرهای موکل لسان ارباب قلم - نیابرخاطر داشت بعضی دول اغماض عین نمودن آنرا بر خود کوارامی نداشت ولی الحمدلله که از این گونه عوارض و نفاق و استبداد درمین نمی باشد.

بی معلوم میشود که اغماض اهل سخن و ارباب قلم دولت عثمانی در خصوص دولت افغانستان از درده نخوا بود اولاً - بنا بر سبب بعضی آوازه ها و احوالهای بی اساس که در خصوص ترقی و ابتداء ملت افغان در اطراف و آکنه رسیدگی باشد مجاهدین اسلام ملت افغان را از پند و نصیحت مستغنی دیده. - و ثانی آنکه:

این خطه مقدس مهجور بیکی افغان ابرار افراد کاذب اراجیف انگریز از جمله ملحقات هند و پادشاهات فرنگ محسوب دانسته، که محض بیک ذکر اسلام خطه هند اکتفا می نماید و دولت بخاره افغان و همچنین در تذبذب ماند حال آنکه ارزوی حقیقت هر دوری این توهمات بی اساس می باشد حال لازم گردید که قدری درین هر در باب ایضاح تمام که بر ارباب بصیرت و برادران دین و ملت حقیقت اقوام افغان ظاهر و هویدا باشد و از استمداد مادی و معنوی ارباب هیئت اسلامی بی بهره نمانیم.

فقره اول - در باب ایضاح و بیان ترقی ممکون دولت افغانستان ازین قراست: که جمیع امور دولت و ملت از روی اساس متین نمیشد و هیچ یک قاعده و قانون در افغانستان از روی قاعده درست رواج نگرفته چنانچه از اجمال بیان این یک فقرة کل امور آن قیاس کرده میشود - چونکه علوم و معارف که مدار ترقی و استاد و بر تری و حیات جاودانی یک ملت و دولت می باشد ملت و دولت افغان از ان شاه راه مستقیم بکل عقیم و بیار پس مانده اند: زیرا: در یک دولت و ملت که مکتب ابتدائی هنوز انشاء نشده باشد مکتب عالی صنف منتهی که عبارت از نمونه مکتب حریبه باشد چه فائده خواهد بخشید همین مصارف و مخارج بی فائده را که دولت درین راه حرف و استهلاک می نماید اگر در عموم دولت خود مکتب ابتدائی منظم را انشاء (یتیمی) د م.

بهر خطه ترقی:

بر اثر جلیل.

بو کون بوتون مسلمانان «حکمت» قارئین محترمی واسطه سیاه، جمله مزک مودت و تعزیز به مستحق بر متفکر اسلامی، یور واتی بیلیم، ملتی ایچون چالیشمقدن اوصافاز بر محترم عسکری تقدیم ایدیورم. فرط ذکاوت هر کوزه زور له کنیدی کوسه ن قدرتی شعاع آتیه مزین بر جبهه نور عزم و مودت ایه منور، و فقط حل و تواضع بوتون مناسیه متجلی بر سیا: اشته یوز باشی معلم وحی.

بوتون مقدس اولاد و نسلک تعلم و تربیه نه حصر ایتمش اولان بو شانلی معلم، متمیزک تعالی و ترقیسی ایچون نامل چالشمق ایجاب ایتدیکنی آکلامش و چونکه اسباب انحطاط و سقالتی عشق عشق دین و ملیت ویره بیهیجکی بر نظر نافذله کور ووب تحلیل ایتمش و بوتون مساعینی بو اوغوره وقف ایلیمش بروطن پرور ذی فضیلت. سوکیلی دادرمن، سئلردن بری تبعات موشکافانه منک حصول عرفانی اولقی اوزره وجوده کیردیکی «مسلمان» اسنددی ائرنی بوتون اسلامیه و تورکجه یازلش اولماسی اعتبار ایلله خاصه تورکاره اهدا ایتمشدر.

بواتری، تقیدک بوتون مناسیه، بوتون ششده تدیق ایتدم: ذره قدر بر نقصان، کوردم. بو اثر جلیل احتیاجات معنویه مزنی تمام ایلله اشاع ایدمک برغداد مکملدر ائرده، نه ترتیبجه ونه ده اتخاذ اولنسان اصول محاکمه و تفکر جبهه هیچ برا کسبک بولادم. اثر - سراپا حقایق اسلامیه مزک لطیف و یک سهوتی بر صورتله افکار قارئنه و شمندن عبارتدر.

اثرک تشریفده غایت فنی بر اصول انتخاب ایدلمشدر. معلم وحی اندی قارداشدر، بو اثرده یالکیز قدرت تبعاتی، علوم دنییه مزده کی اقتضای کوسه مکتبه قالیور.

معاملت اقتدار ادیبی. انداز علمی و حکمیه سیاه بحق رقابت ایدیور. بو قدر آغیر بر محبتک، بودرجه سلیس و لطیف بر صورتده یازیلله بیاسی جدا بویوک بر اقتداره محتاج ایدی. ائرده معانی ترکیلرک. مضع و اغیر کلهلرک.

طاسر و جانسز صنایع ادبیه ک بولونمیشی شایان دقت و شایان تقلیددر.

آیتاره، حدیثله ویریلن معانی آچیق و جمعیلی در. بو اثر جلیل بزه بویوک بر تبشیری متضمندر. سیاسته قحط رجال، علم وفده قحط افضل ایله تعلیل اولونان بومعزز ملک اعماق موجودیتنده نیجه ارباب اقتدارک پیغوله کزین سعی و مجهولیت اولدینقه معلم وحی و اثری شاهد عادلدر. دادر عزیز مزنی تبریک ودها نیجه نیجه قیمتی اثر لریله ملته خدمت ایتمک موفق اولماسی تمیلاتی تکرار ایدمدر، لکن تبریک یالکیز معلمه منحصر قالمز. قیمتی تشویقاتی، عالیجنابانه تطفیفاتی ایلله جمله مزنی دلیر ایدن و معلم وحیه «استاد» خطاب اخترا مکارانه سی سوله تن جمله مزک استادی فاضل مکرم بروسه معنوی طاهر، یک اقتدی حضرت لری دخی بو اثر مناسیه تبریک ایدمدر. حقیقتده ایه شایان تبریک اولان، بویله فداکار و مقتدر خدمتجیلره مالک بولوندینی ایچون، ملت زدر. احمد حلی

نهایت

علم کائنات و هیئت
سیاره لر

کونشک اطرافنده دور ایدن سیاره لر، منظومه شمسیه ک بر تمانی کی در. بونلرک اکثریسی بر منظومه سیاره تشکیل ایدیور. کره ارضک اطرافنده آی دویمکدر. زحل سیاره سنک اوچ دانه قوشاخی، دو قوز دانه قری واردر که بونلردن تیتان، مریخ سیاره سی جسمه منتهدر. [مریخک قطری ۶۸۸۸ کیلو مترو، تیتانک ۶۸۰۰ در] زحلک ک یقین قری کندینه [۲۰۳۰۰۰] واک اوزانی [۹۱۰۰۰۰] کیلو متری بعدنده در. زحلک قوشاقلری تصالب ایتمش اولمایوب سیاره ک اطرافنده سیر ایدن اجسام صغیره سیغندن تشکیل ایتدیکی منظومدر. بواوچ قوشاقلردن زحله ک یقین اولانی [۳۲۰۰۰] کیلو مترو بعدنده اولوب قسمماً شفاف در. آر سندن زحل رؤیت و ترصد اولوند بیلیم. سیاره ک کونشندن بعدلری بروجه آیدر:

عطارد	۵۷,۴۷۹,۵۹۹
زهره	۱۰۷,۴۰۶,۳۰۰
ارض	۱۳۸,۴۸۸,۲۰۰
مریخ	۲۲۶,۲۵۰,۲۰۰
مشتری	۷۷۲,۵۵۴,۵۰۰
زحل	۱,۴۱۶,۴۱۳,۰۰۰
اورانوس	۲,۲۴۸,۴۹۳,۰۰۰
نپتون	۴,۴۶۲,۸۲۲,۰۹۰

مریخ ایلله مشتری آر سندنکی مسافده یوزدن زیاده کوچوک سیاره لر واردر.

قویروقلی سیلدرلر

قویروقلی سیلدرلر «سحاب ماضی لری حصوله کترین ماده Matière nebuleuse» دن تشکیل اولوب کوده سی